

Особливості підготовки вчителів фізичної культури в іноземних закладах вищої освіти в контексті застосування сучасних цифрових платформ в умовах дистанційного середовища

Лівак Петро Євгенович

Опубліковано	Секція	УДК
15.10.2024	Освіта/Педагогіка	378.147:796.071.4:004.738.5

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13935906>

Ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Анотація. У дослідженні розглянуто особливості підготовки вчителів фізичної культури в іноземних закладах вищої освіти в контексті застосування сучасних цифрових платформ у дистанційному середовищі. Важливим аспектом є ефективність підходів, які допомагають інтегрувати цифрові технології в освітній процес фізичного виховання. Для досягнення мети використовувалися методи аналізу, синтезу, порівняння та узагальнення. Дослідження охоплювало різні цифрові платформи, що використовуються для навчання фізичної культури, та їх вплив на освітній процес. Отримані результати дослідження показали, що іноземні заклади освіти активно впроваджують сучасні цифрові платформи, які забезпечують інтерактивність навчання, доступ до різноманітних освітніх ресурсів та можливість для здобувачів вищої освіти активно залучатися до процесу. Виявлено, що використання платформ, як-от Zoom, Google Classroom та спеціалізованих програм для навчання фізичної культури, сприяє підтриманню високого рівня мотивації здобувачів освіти і забезпечує індивідуальний підхід до навчання. Дослідження підкреслює важливість застосування цифрових платформ у підготовці вчителів фізичної культури. Сучасні технології не тільки підвищують ефективність освітнього процесу, але й сприяють розвитку професійних навичок майбутніх учителів відповідно до сучасних вимог. Використання цифрових інструментів сприяє покращенню якості освіти, адаптації до нових викликів дистанційного навчання та забезпеченню підготовки конкурентоспроможних фахівців у галузі фізичного виховання. У результаті дослідження підтверджено, що іноземні заклади вищої освіти можуть служити прикладом для впровадження подібних практик в Україні, що сприятиме підвищенню якості підготовки вчителів фізичної культури. Інформацію можуть використовувати фахівці, педагогічні працівники, викладачі, спортсмени.

Ключові слова: цифрові платформи, інтерактивне навчання, підготовка майбутніх фахівців, професійні навички, мотивація здобувачів вищої освіти.

¹ кандидат юридичних наук, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії та фізичного виховання, докторант кафедри, Український гуманітарний інститут, м. Буча, Україна, livak777@meta.ua, <https://orcid.org/0000-0002-0136-2607>

Peculiarities of Physical Education Teacher Training in Foreign Higher Education Institutions in the Context of Using Modern Digital Platforms in a Distance Environment

Abstract. The study examines the peculiarities of physical education teacher training in foreign higher education institutions in the context of the use of modern digital platforms in a remote environment. An important aspect is the effectiveness of approaches that help to integrate digital technologies into the educational process of physical education. To achieve this goal, the methods of analysis, synthesis, comparison and generalisation were used. The study covered various digital platforms used for physical education and their impact on the educational process. The results of the study showed that foreign educational institutions are actively implementing modern digital platforms that provide interactive learning, access to a variety of educational resources and the opportunity for higher education students to be actively involved in the process. It has been found that the use of platforms such as Zoom, Google Classroom and specialised physical education programmes helps to maintain a high level of motivation of students and provides an individual approach to learning. The study emphasises the importance of using digital platforms in physical education teacher training. Modern technologies not only increase the efficiency of the educational process, but also contribute to the development of professional skills of future teachers in accordance with modern requirements. The use of digital tools contributes to improving the quality of education, adapting to new challenges of distance learning and ensuring the training of competitive specialists in the field of physical education. The study confirms that foreign higher education institutions can serve as an example for the implementation of similar practices in Ukraine, which will help improve the quality of physical education teacher training. The information can be used by specialists, pedagogical staff, teachers, and athletes.

Keywords: digital platforms, interactive learning, training of future specialists, professional skills, motivation of higher education students.

Вступ

Сучасний розвиток освіти вимагає адаптації освітніх процесів до нових технологій, особливо в умовах дистанційного навчання. Підготовка вчителів фізичної культури в іноземних закладах вищої освіти стикається з новими викликами, що виникають у зв'язку з інтеграцією цифрових платформ у навчання. Традиційні методи навчання фізичної культури, які переважно орієнтовані на практичну діяльність, потребують переосмислення та адаптації до умов дистанційного середовища. Виникає необхідність дослідження ефективності цифрових технологій у цьому контексті, а також пошуку підходів, що забезпечують збереження якості навчання та розвиток професійних навичок майбутніх учителів фізичної культури.

Проблема полягає в тому, як забезпечити інтерактивність і мотивацію здобувачів вищої освіти в освітньому процесі за допомогою цифрових платформ та одночасно гарантувати їх підготовку на високому професійному рівні відповідно до сучасних стандартів.

Аналіз джерел на тему підготовки вчителів фізичної культури в умовах дистанційного навчання та використання цифрових платформ показує широкий спектр досліджень. Зокрема, О. Алексєєв досліджував зарубіжний досвід підготовки майбутніх учителів фізичної культури до диференціації та індивідуалізації фізичного виховання. Зокрема, автор акцентує увагу на важливості адаптації навчальних методів до різних

потреб здобувачів освіти, що є актуальним і в контексті дистанційного навчання з використанням цифрових платформ [1]. У свою чергу, дослідники Г. Грибна, П. Пилипчук, Д. Опанчук зосередили увагу на професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури. Вони підкреслюють важливість використання сучасних технологій у підготовці фахівців, зазначаючи, що цифрові платформи можуть покращити інтерактивність навчання та мотивацію здобувачів вищої освіти [2]. У свою чергу, Г. Кондрацька, Р. Федорищак з'ясували, що диференційований спосіб підготовки вчителів фізичної культури сприяє більш гнучкому і персоналізованому підходу до навчання. Це дослідження може бути корисним для розуміння того, як цифрові платформи сприяють індивідуалізації освітнього процесу [3]. А. Королянчук, Ю. Мосейчук вивчали сучасні підходи до організації навчання для фахівців фізичної культури. Вони підкреслили значення цифрових інструментів у забезпеченні безперервності та якості освітнього процесу, що є важливим у дистанційному навчанні [4]. Процес модернізації підготовки викладачів фізичного виховання в Україні, стандарти та інноваційні моделі навчання, що сприяють адаптації освітніх програм до сучасних вимог, включаючи використання цифрових технологій, досліджували Л. Котенджи, І. Дека, С. Бойченко [5].

Ю. Мосейчук, О. Цибанюк вивчали європейський досвід підготовки вчителів фізичної культури до індивідуальної роботи зі здобувачами освіти. Вони звертають увагу на важливість розвитку індивідуальних навчальних планів для кожного учня, що враховують його фізичний розвиток, здібності та потреби. Цей підхід є типовим для багатьох країн Європи, де акцент зроблено на особистісно орієнтованому навчанні [6]. Цифрові платформи та інтерактивні технології сприяють ефективному моніторингу й оцінюванню прогресу кожного здобувача освіти. О. Момот, С. Новік, О. Свєртнев та Є. Шостак досліджували підготовку вчителів фізичної культури до навчання школярів основам самооборони. Їх дослідження підкреслює важливість інтеграції самооборони до освітніх програм з фізичного виховання, що є актуальним у контексті сучасних викликів безпеки. Особливу увагу дослідники приділяють практичним навичкам і методам навчання [7]. Ю. Полулященко акцентував увагу на професійній підготовці вчителів фізичної культури в контексті патріотичного виховання. Автор підкреслює, що фізична культура є не лише інструментом фізичного розвитку, а й важливим елементом формування національної свідомості, патріотизму та громадянської відповідальності. Відповідно, освітні програми для вчителів повинні включати методи, що сприяють розвитку цих якостей серед здобувачів освіти [8]. Проніков О. зосереджував наукові розвідки на підготовці викладачів фізичної культури до безперервного педагогічного процесу. Автор виклав концепцію безперервної освіти, яка передбачає постійне вдосконалення професійних навичок учителів, підкреслює роль цифрових платформ у створенні гнучких освітніх програм, які можуть адаптуватися до швидкоплинних умов і потреб здобувачів освіти [9].

У дослідженні І. Скрипки проаналізовано міжнародний досвід підготовки фахівців фізичної культури та спорту до викладання в школах. Дослідження порівнює навчальні плани кількох країн і виявляє тенденції до більшого використання нових технологій в освітньому процесі, а також до мультидисциплінарного підходу, де фізичне виховання поєднується з елементами психології, медицини та соціології. Це дозволяє майбутнім учителям краще підготуватися до роботи з різноманітними групами здобувачів освіти, включаючи тих, хто має особливі освітні потреби [10]. С. Ткаченко, С. Ткаченко вивчали підготовку викладачів фізичної культури до роботи в умовах інклюзивної освіти. Автори акцентують увагу на тому, що майбутні вчителі повинні вміти працювати зі здобувачами освіти з різними фізичними та інтелектуальними можливостями. Це дослідження підкреслює важливість використання цифрових технологій, які допомагають адаптувати освітній процес до потреб таких здобувачів освіти і полегшують створення інклюзивного середовища [11]. А. Турчак та О. Маркова

висвітлювали активну участь учителів фізичної культури в позакласній фізкультурно-оздоровчій та спортивно-масовій роботі, яка відіграє важливу роль у фізичному та моральному розвитку здобувачів освіти.

Педагогічна майстерність учителів фізичної культури повинна бути відображена не лише на уроках, але й у позаурочний час, коли вони організують спортивні заходи, змагання та інші види активності для здобувачів освіти [12].

Відповідно, *метою статті* є виокремлення особливостей підготовки вчителів фізичної культури в іноземних закладах вищої освіти в умовах дистанційного навчання із застосуванням сучасних цифрових платформ.

Завдання статті:

- 1) Проаналізувати сучасний зарубіжний досвід підготовки вчителів фізичної культури із застосуванням цифрових платформ;
- 2) Визначити переваги та недоліки використання дистанційних технологій у навчанні фізичної культури;
- 3) Дослідити вплив цифрових платформ на мотивацію здобувачів вищої освіти і розвиток їх професійних компетенцій;
- 4) Оцінити можливості адаптації зарубіжного досвіду до національних умов навчання.

Матеріали та методи

У ході дослідження було використано методи, які дозволили здійснити комплексне вивчення міжнародного досвіду підготовки вчителів фізичної культури, зокрема в умовах дистанційного навчання за допомогою цифрових технологій. Метод аналізу було застосовано для дослідження наукових публікацій та практик інтеграції цифрових технологій у підготовку вчителів фізичної культури, що дало змогу детально оцінити ефективність таких платформ, як Zoom та Google Classroom, а також визначити їх вплив на мотивацію здобувачів вищої освіти. Метод синтезу сприяв об'єднанню отриманих результатів, що дозволило визначити основні тенденції в дистанційній підготовці викладачів фізичної культури та зрозуміти потенціал цифрових платформ в освітньому процесі. Метод порівняння застосовувався для аналізу відмінностей у підходах до підготовки вчителів фізичної культури в різних країнах, що допомогло визначити успішні практики, придатні для впровадження в українську систему освіти. Узагальнення результатів дало змогу сформулювати основні висновки щодо ролі цифрових платформ у підготовці вчителів фізкультури з урахуванням міжнародного досвіду.

Результати

В умовах сьогодення вчитель фізкультури є фахівцем, який відповідає за організацію та проведення занять з фізичної культури та спорту в закладах освіти. Його роль є надзвичайно важливою, оскільки такі заняття сприяють розвитку фізичних, психічних і соціальних якостей здобувачів освіти. Професійна підготовка вчителя фізкультури включає не лише знання з фізичного виховання, але й педагогічні навички, психологічні аспекти, а також методи викладання, що дозволяють ефективно взаємодіяти з учнями різного віку. Підготовка викладача фізичної культури зазвичай здійснюється в закладах вищої освіти, які мають спеціалізовані програми для майбутніх педагогів. Цей процес включає теоретичні та практичні навчальні курси, які охоплюють різні аспекти фізичного виховання, педагогіки, психології. Основні дисципліни, які вивчають здобувачі вищої освіти, включають анатомію, фізіологію, спортивну

медицину, основи спортивних ігор, методику викладання фізичної культури та педагогіку. Протягом навчання здобувачі освіти отримують знання про різні види спорту, фізичні вправи та їх вплив на організм. Це дозволяє їм не лише навчити здобувачів освіти основам фізичної культури, але й формувати в них здорові звички, які стануть основою для активного способу життя. Важливою складовою частиною підготовки вчителя є також навчання

проведення індивідуальних та групових занять, що дозволяє створити комфортну атмосферу для здобувачів освіти, де кожен може відчувати себе успішним і важливим. Практична частина навчання майбутніх учителів фізичної культури включає стажування в освітніх закладах, де здобувачі вищої освіти мають можливість застосувати отримані знання на практиці. Під час стажування вони працюють під наглядом досвідчених педагогів, що дозволяє їм здобути безцінний досвід у викладанні та управлінні освітнім процесом. Це також сприяє розвитку комунікативних навичок і здатності до вирішення конфліктних ситуацій, які можуть виникати в процесі навчання.

Сучасні технології відіграють важливу роль у підготовці вчителів фізичної культури. Використання цифрових платформ та інструментів дозволяє покращити освітній процес і зробити його більш ефективним. Наприклад, онлайн-курси та вебінари надають можливість отримувати нові знання та обмінюватися досвідом з колегами з інших країн. Використання програм для моніторингу фізичної активності здобувачів освіти допомагає викладачам відстежувати прогрес своїх вихованців і коригувати освітні програми відповідно до їхніх потреб. Крім того, важливою частиною підготовки вчителя фізичної культури є розвиток його особистісних якостей.

Педагог має бути не лише професіоналом у своїй галузі, але й мотиватором, який надихає здобувачів освіти на активне заняття спортом. Учитель фізкультури повинен уміти знаходити підхід до кожного учня, враховуючи його індивідуальні потреби та можливості. Формування позитивного ставлення до фізичної активності та здорового способу життя в молоді – це одна з основних задач учителя. Натепер підготовка викладачів фізичної культури в Україні проходить певні зміни. Багато закладів вищої освіти адаптують свої програми відповідно до сучасних суспільних вимог та потреб здобувачів освіти. Це включає впровадження інклюзивної освіти, що дозволяє забезпечити доступ до фізичної культури для всіх здобувачів освіти, незалежно від їхніх фізичних можливостей. Також відбувається розвиток навичок, пов'язаних із соціальною відповідальністю і громадянською активністю, адже вчитель фізкультури має бути прикладом для своїх здобувачів освіти не лише в спорті, а й у повсякденному житті. Важливо зазначити, що вчителі фізичної культури мають бути готовими до постійного навчання та саморозвитку. Сучасні виклики, як-от пандемія COVID-19, показали необхідність адаптації методів викладання до нових умов, зокрема переходу на дистанційне навчання [15]. У такій ситуації важливими є навички використання онлайн-ресурсів, уміння організовувати заняття в умовах обмеженого простору, забезпечувати мотивацію здобувачів освіти до фізичної активності поза межами звичайних уроків і формувати здоров'язберезувальну навичку.

G. Li та J. Liu наголошують на важливості використання інноваційних мультимедійних платформ для покращення фізичного виховання. Автори розробили платформу, що поєднує відео, анімацію та реальний час, створюючи інтерактивне середовище для навчання, адаптоване під індивідуальні потреби здобувачів освіти. За допомогою адаптивних методик, що базуються на аналізі даних, програми фізичного виховання модернізуються, підвищуючи рівень задоволеності та результативності навчання [16].

Розвиток креативності у вчителів фізичного виховання є значущим як на локальному, так і на глобальному рівнях. У педагогічній науці існують різноманітні підходи до підвищення кваліфікації педагогів. Серед основних методів професійного

розвитку виділяються лекційне навчання (участь у різних лекціях), самостійне навчання (опрацювання відеолекцій та літературних джерел) та інтерактивне навчання, яке передбачає активну взаємодію між викладачами та здобувачами освіти. Важливо, щоб викладачі фізичного виховання регулярно переглядали ці методи з метою удосконалення своїх професійних навичок. Аналіз сучасних методів та підходів у фізичному вихованні показує, що дослідники зосереджували увагу на різних освітніх стратегіях. Найбільш поширеними є ті, що включають освітні заходи, спрямовані на демонстрацію фізичної підготовленості здобувачів освіти із різних груп здоров'я, що дозволяє викладачам ефективніше працювати з різними категоріями здобувачів освіти [17].

Z. Németh та ін. підкреслюють, що сучасний вчитель фізичної культури повинен володіти комплексом навичок, що охоплюють не лише методичну підготовку, але й педагогічну етику, розвиток фізичної форми та психоемоційної підтримки здобувачів освіти. Зокрема, автори виділяють ключові вимоги до професійного профілю вчителя, серед яких вміння критично оцінювати свою діяльність, створювати ефективне педагогічне середовище, а також активно застосовувати найкращі практики і наукові підходи у своїй роботі. Такий підхід сприяє підвищенню якості фізичного виховання і загальному благополуччю здобувачів освіти [18].

Таким чином, підготовка вчителя фізичної культури передбачає комплексний процес, який включає не лише набуття професійних знань і навичок, але й формування особистісних якостей для ефективної роботи з учнями. Використання сучасних технологій, впровадження інклюзивних практик, а також розвиток мотивації здобувачів освіти до фізичної активності – це ті аспекти, які допоможуть викладачам фізкультури виконувати свої обов'язки на високому рівні та сприяти розвитку здорового способу життя серед молоді. Підготовка вчителів фізичної культури в іноземних та вітчизняних закладах вищої освіти на сучасному етапі зазнає значних змін у контексті розвитку цифрових технологій. Сучасні цифрові платформи стають не лише засобом комунікації та передачі знань, але й інструментом інтерактивної роботи, що змінює підходи до навчання та оцінювання. Особливого значення ці платформи набули під час пандемії COVID-19, коли дистанційне навчання стало основною формою здобуття освіти. Це сприяло активному впровадженню нових технологій, що відкрили нові можливості для розвитку професійних компетентностей майбутніх учителів. Основними інструментами щодо використання цифрових платформ є Zoom, Google Classroom, Microsoft Teams, Moodle, а також спеціалізовані програми для фізичного виховання, як-от Coach's Eye, Hudl та інші. Ці платформи забезпечують не лише комунікацію між викладачами та здобувачами вищої освіти, але й дозволяють інтегрувати різноманітні інтерактивні ресурси, відеоуроки, завдання із самостійним виконанням тощо. Цифрові платформи дозволяють зберігати гнучкість освітнього процесу, забезпечуючи можливість доступу до освітніх матеріалів у будь-який час. Здобувачі вищої освіти можуть переглядати записані лекції, брати участь у відеобговореннях та виконувати завдання у власному темпі. Крім того, викладачі можуть адаптувати навчальні плани до індивідуальних потреб здобувачів освіти, що сприяє їх розвитку в професійному напрямі.

Однією з головних переваг використання цифрових платформ у підготовці вчителів фізичної культури є можливість підвищення мотивації здобувачів вищої освіти. Інтерактивність цифрових технологій дозволяє створювати більш захопливий освітній процес, де здобувачі освіти активно залучаються до виконання завдань. Вони можуть брати участь у відеоуроках, виконувати інтерактивні вправи, переглядати відео з технікою виконання фізичних вправ та отримувати миттєвий зворотний зв'язок, що сприяє підвищенню інтересу до навчання. Здобувачі вищої освіти відчують більшу залученість в освітній процес, оскільки отримують можливість самостійно контролювати свій прогрес, виконувати завдання вчасно і миттєво отримувати оцінки

своїх досягнень, тобто розвивати навички самоорганізації. Ще однією перевагою цифрових платформ у формуванні професійних компетентностей майбутніх учителів фізичної культури є те, що вони дозволяють здобувачам вищої освіти опанувати новітні технології та підходи, які вони зможуть застосовувати у своїй подальшій педагогічній діяльності. В умовах сучасної школи, де цифрові інструменти дедалі більше інтегруються в освітній процес, майбутні вчителі повинні бути готові до роботи з різноманітними технологічними рішеннями.

Незважаючи на численні переваги, використання цифрових платформ для підготовки вчителів фізичної культури має свої виклики. Одним з основних є те, що фізичне виховання передбачає активну фізичну діяльність, яка важко інтегрується в дистанційне середовище. Вчителі змушені шукати нові підходи до організації освітнього процесу, розробляти альтернативні завдання, які дозволяють здобувачам освіти підтримувати фізичну активність під час дистанційного навчання. Це можуть бути домашні вправи, використання відеоінструкцій або інтерактивних платформ для самостійного виконання вправ. Окрім того, не всі заклади вищої освіти мають достатньо ресурсів для впровадження сучасних технологій, що може призводити до нерівності в якості підготовки здобувачів вищої освіти. Однак перспективи використання цифрових платформ у підготовці вчителів фізичної культури є значними, тому постійний розвиток технологій, зокрема віртуальної та доповненої реальності, відкриває нові можливості для практичного навчання. Інтеграція таких інструментів в освітні програми дозволить зробити підготовку вчителів фізичної культури більш гнучкою, адаптивною та ефективною. Тому підготовка вчителів вимагає адаптації до нових реалій, зокрема, впровадження цифрових технологій та дистанційного навчання. Зміни, які відбуваються в освітніх системах різних країн, були зумовлені не лише необхідністю дотримання карантинних обмежень під час пандемії COVID-19, а й загальними тенденціями до цифровізації та інформатизації освітнього процесу. Відповідно, й підготовка майбутніх учителів такої дисципліни, як фізична культура, зазнає суттєвих змін. Особливості підготовки спеціалістів з викладання фізкультури в іноземних закладах вищої освіти в контексті застосування сучасних цифрових платформ значною мірою залежать від конкретної країни та її освітньої системи. Втім, загальні тенденції вказують на те, що більшість розвинених країн активно інтегрують цифрові технології в освітній процес. У контексті дистанційного навчання одним із ключових аспектів є забезпечення ефективної теоретичної підготовки майбутніх учителів фізичної культури. Іноземні заклади вищої освіти активно використовують цифрові платформи для проведення лекцій, семінарів та інших видів теоретичних занять. Зокрема, платформи Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams, Zoom дозволяють забезпечити дистанційну взаємодію між викладачем і здобувачами вищої освіти, надаючи доступ до навчальних матеріалів, тестування та зворотного зв'язку. У США та Канаді значну увагу приділяють інтеграції інноваційних технологій в освітній процес, включаючи навчання майбутніх учителів фізичної культури. Важливим аспектом є використання відеоуроків та записаних лекцій, що дозволяє здобувачам вищої освіти вивчати матеріал у зручний для них час, і проведення вебінарів з використанням інтерактивних елементів, як-от опитування, чати та інтерактивні вправи. Це допомагає зберігати активну взаємодію навіть у дистанційному форматі. У країнах Європейського Союзу, зокрема Німеччині, Франції, Швеції, підготовка вчителів фізичної культури також активно включає цифрові платформи для теоретичного навчання. Крім традиційних дисциплін з фізіології та педагогіки, здобувачі вищої освіти вивчають питання застосування інформаційно-комунікаційних технологій у фізичній культурі. Це включає використання спеціалізованих додатків для моніторингу фізичної активності, аналітичних програм для оцінювання ефективності тренувань тощо. Незважаючи на те, що практичні заняття з фізичної культури традиційно вимагають безпосередньої участі викладача та

здобувачів у фізичній діяльності, дистанційні технології дозволяють забезпечити часткову практичну підготовку навіть в онлайн-форматі. У багатьох іноземних університетах запроваджуються віртуальні симуляції, де здобувачі вищої освіти можуть моделювати реальні ситуації, зокрема планування уроків фізичної культури, проведення фізичних вправ і тренувань. Такі технології дозволяють майбутнім учителям фізичної культури розвивати педагогічні навички та покращувати методику викладання в умовах обмеженого доступу до фізичних тренувань. Країни Скандинавії, зокрема Фінляндія та Швеція, активно використовують віртуальні технології для навчання вчителів фізичної культури. У цих країнах використовують віртуальні аватари, які дозволяють здобувачам вищої освіти відтворювати уроки фізичної культури в симульованих умовах, з можливістю детального аналізу своїх дій. Це набуло значення в умовах пандемії, коли прямиий контакт між учасниками освітнього процесу був обмежений. У США популярними стали онлайн-тренінги, де здобувачі вищої освіти під наглядом педагогів проводять практичні заняття через відеоконференції. Це дозволяє викладачам давати оперативний зворотний зв'язок, коригувати техніку виконання вправ і забезпечувати необхідний рівень фізичної активності здобувачів освіти, а також зберегти високий рівень їх мотивації до навчання. У контексті оцінювання та моніторингу прогресу тих, хто навчається, використання електронних тестів, відеоаналізу вправ, трекінгу фізичної активності за допомогою мобільних додатків дозволяє викладачам більш ефективно оцінювати знання та навички здобувачів вищої освіти. Важливо зазначити, що така форма оцінювання є не лише гнучкою, але й дає змогу враховувати індивідуальні особливості кожного учасника освітнього процесу. У Великій Британії активно використовують аналітичні програми для моніторингу фізичної активності здобувачів вищої освіти. Зокрема, мобільні додатки, що використовуються в університетах, дозволяють студентам фіксувати свої досягнення в тренуваннях, контролювати такі показники здоров'я, як пульс, кількість спалених калорій тощо. Це дозволяє викладачам отримувати повну картину фізичного стану кожного учасника освітнього процесу, навіть за умов дистанційного навчання.

Ще однією важливою частиною підготовки вчителів фізичної культури в іноземних закладах вищої освіти є навчання роботи в умовах інклюзії. У багатьох країнах, зокрема в Нідерландах, Канаді, США, інклюзивна освіта є важливим елементом освітнього процесу, і майбутні вчителі фізкультури повинні вміти працювати з дітьми з різними фізичними та інтелектуальними потребами. В умовах дистанційного навчання саме цифрові платформи відкривають нові можливості для адаптації освітніх програм до потреб таких здобувачів освіти. Для забезпечення інклюзивного підходу використовуються спеціалізовані програми, які дозволяють адаптувати фізичні вправи для дітей з особливими потребами. Це можуть бути програми з реабілітаційної фізичної культури, а також додатки для моніторингу прогресу та фізичного розвитку здобувачів освіти.

Важливим елементом підготовки вчителів є опанування навичок використання освітніх програм та вміння адаптувати навчальний процес відповідно до індивідуальних потреб здобувачів освіти. Таким чином, підготовка вчителів фізичної культури в іноземних країнах має свої особливості, залежно від культурних традицій та освітніх систем. Використання цифрових платформ є спільною рисою для освіти багатьох держав, однак кожна з них адаптує ці інструменти відповідно до своїх потреб та умов, що дозволяє досягати високого рівня професійної підготовки педагогів.

Важливо зазначити, що освіта в країнах Західної Європи та Північної Америки значною мірою адаптована до вимог сучасного світу, і використання цифрових платформ є невід'ємною частиною освітнього процесу. Україна може запозичити різноманітні підходи, які допоможуть удосконалити підготовку майбутніх педагогів фізичної культури. Українська система освіти може впроваджувати елементи

проектного навчання, які активно використовуються в багатьох країнах. Наприклад, у США педагоги часто залучають здобувачів вищої освіти до розроблення освітніх проєктів, що дозволяє розвивати їхні навички співпраці та критичного мислення. Застосування проєктного підходу в підготовці вчителів фізичної культури може включати розроблення нових методик навчання, створення спортивних заходів для шкіл або програм для проведення тренувань. Це не тільки розвине творчі здібності здобувачів вищої освіти, але й дозволить їм отримати практичний досвід, працюючи в команді. Україні слід звернути увагу на підготовку вчителів у контексті програми інклюзивної освіти, що є важливим аспектом у багатьох західних країнах. Впровадження таких програм в Україні допоможе підвищити рівень професійної підготовки вчителів і зробить фізичну культуру більш доступною для всіх дітей. Щодо інтеграції інформаційних технологій в освітній процес Україна може запозичити досвід Канади, де використання платформ для дистанційного навчання стало звичним явищем. Здобувачі вищої освіти мають доступ до навчальних матеріалів у будь-який час і можуть проходити онлайн-курси з фахівцями з різних куточків світу. Це дозволяє отримувати нові знання та навички в зручному форматі, що особливо актуально для здобувачів освіти, які поєднують навчання з роботою.

В освітньому процесі України важливо використовувати сучасні засоби оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Наприклад, у Великій Британії широко практикуються формативні оцінювання, які дозволяють викладачам і студентам отримувати регулярний зворотний зв'язок про результати навчання. Використання таких методик в Україні допоможе адаптувати освітній процес до потреб здобувачів вищої освіти, а також виявити їхні сильні та слабкі сторони, що у свою чергу підвищить ефективність підготовки вчителів фізичної культури. Ще одним важливим напрямом є співпраця з міжнародними організаціями та обмін досвідом з іншими країнами. Наприклад, участь у міжнародних конференціях, семінарах і вебінарах дозволить українським педагогам отримати актуальну інформацію про нові методики навчання, дослідження у сфері фізичної культури та інші корисні аспекти. Ця інформація може бути використана для адаптації програми підготовки вчителів до сучасних вимог і тенденцій. Крім того, в Україні варто акцентувати увагу на підготовці педагогів до роботи з батьками та громадськістю. Низка іноземних програм готують вчителів не лише до навчальної діяльності, але й до налагодження взаємодії з батьками, стимулюючи їхню участь у навчальному процесі здобувачів освіти. Викладачі фізичного виховання можуть ефективно залучати батьків до спортивних подій, організувати відкриті заняття та інші форми активної діяльності, які сприяють популяризації спортивної культури в громадах [1].

Для реалізації зазначених напрямів в Україні необхідно переглянути програми підготовки вчителів фізичної культури, зосереджуючи увагу на практичних аспектах навчання, використанні сучасних технологій і активному залученні здобувачів вищої освіти до самостійної роботи. Це дозволить не лише підвищити якість підготовки майбутніх педагогів, а й сприяти розвитку фізичної культури в Україні загалом. Коли вчителі отримують якісну підготовку, вони здатні більш ефективно навчати здобувачів освіти, формувати в них інтерес до фізичної активності та здорового способу життя. Отже, Україна має великі можливості для покращення підготовки вчителів фізичної культури, запозичуючи найкращі практики з міжнародного досвіду.

Інтеграція сучасних технологій, проєктного навчання, інклюзивної освіти та активна співпраця з міжнародними організаціями можуть стати основою для створення ефективної системи підготовки педагогів, здатних відповідати викликам сучасного світу.

Водночас країни, що розвиваються можуть скористатися цими новими інструментами. Наприклад, мобільні технології можуть бути використані для

досягнення віддалених регіонів, де традиційна освіта є складною. Використання простих у користуванні додатків та платформ, доступних на смартфонах, може суттєво покращити доступ до освіти для здобувачів вищої освіти, які не мають змоги відвідувати освітні заклади. Важливою умовою успішної реалізації таких ініціатив є забезпечення надійного інтернет-зв'язку, що є викликом для багатьох країн, проте прогрес у цій сфері активно розвивається. Крім того, важливим аспектом є використання штучного інтелекту (AI) для аналізу даних про освітній процес. Системи, які базуються на AI, можуть допомогти викладачам адаптувати освітні програми відповідно до індивідуальних потреб здобувачів вищої освіти [20]. Наприклад, алгоритми можуть аналізувати результати тестування, рівень активності та інші дані, щоб визначити, які аспекти програми потребують покращення. Це може суттєво підвищити якість підготовки вчителів фізичної культури та їх здатність адаптувати навчання до потреб кожного учня. Платформи для дистанційного навчання можуть об'єднувати студентів з різних країн, створюючи мультикультурне середовище, де вони можуть обмінюватися досвідом та ідеями. Це може бути особливо корисним для підготовки вчителів фізичної культури, оскільки різні країни мають свої традиції та підходи до фізичного виховання. Спільні проекти, онлайн-курси та вебінари можуть сприяти кращому розумінню міжнародних тенденцій у цій сфері. Не менш важливим є розвиток платформ для професійного навчання та підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури. З розвитком цифрових технологій стає можливим проводити онлайн-курси та тренінги, що дозволяє вчителям постійно вдосконалювати свої навички, отримувати нові знання та ділитися досвідом. Такі платформи можуть забезпечувати доступ до матеріалів, досліджень та навчальних ресурсів з усього світу, що сприяє підвищенню загального рівня підготовки. Нові цифрові інструменти, які перебувають на стадії розроблення, мають великий потенціал для покращення підготовки вчителів фізичної культури в різних країнах. Впровадження віртуальної реальності, мобільних додатків, штучного інтелекту та платформ для спільного навчання може суттєво підвищити якість освіти, адаптувати освітні програми до потреб здобувачів освіти та забезпечити доступ до сучасних освітніх технологій для всіх. З правильним підходом і підтримкою ці інструменти можуть допомогти сформувати нове покоління вчителів фізичної культури, готових до викликів сучасного світу.

Висновки

Застосування сучасних цифрових платформ у підготовці вчителів фізичної культури в іноземних закладах вищої освіти має низку особливостей, які дозволяють зробити освітній процес гнучкішим та ефективнішим. Водночас це вимагає від викладачів нових підходів до організації занять та розроблення освітніх матеріалів. Цифрові платформи дозволяють вирішувати багато викликів дистанційного навчання, зокрема щодо збереження мотивації здобувачів вищої освіти і забезпечення їх професійного розвитку. Зокрема, впровадження таких платформ як Moodle, Google Classroom або Zoom, сприяє створенню інтерактивного освітнього середовища, де здобувачі освіти можуть не лише отримувати нові знання, а й взаємодіяти з викладачами та однокурсниками. Це важливо для формування комунікативних навичок і вміння працювати в команді, що є необхідними компетенціями для майбутніх педагогів. Використання іноземного досвіду та адаптація його до українських умов може суттєво покращити підготовку майбутніх учителів фізичної культури та сприяти розвитку сучасної освіти.

У процесі дослідження особливостей підготовки вчителів фізичної культури було виявлено кілька ключових аспектів, що визначають її ефективність. Важливу роль в освітньому процесі відіграє інтеграція теоретичних знань із практичними навичками. Здобувачі освіти повинні мати можливість не лише вивчати методику викладання фізичних вправ, а й активно застосовувати отримані знання під час практичних занять.

Це передбачає проведення різноманітних тренінгів, воркшопів та стажувань у школах, що дозволяє майбутнім педагогам набути досвіду роботи з учнями різного віку. Сучасні технології, як-от відеозаписи та онлайн-ресурси, створюють можливості для самостійного навчання і саморозвитку, допомагаючи здобувачам вищої освіти розвивати критичне мислення та креативність у підходах до навчання. Аналіз освітніх програм показав, що ефективна підготовка вчителів фізичної культури також залежить від адаптації навчальних курсів до реалій сучасного суспільства та потреб здобувачів освіти. Включення тем, пов'язаних зі здоровим способом життя, психічним здоров'ям та розвитком соціальних навичок, стає дедалі важливішим. Також акцентовано на важливості міждисциплінарного підходу, який поєднує фізичне виховання з іншими галузями знань, як-от психологія, педагогіка та соціологія. Це сприяє формуванню цілісного уявлення про особистість учня та його розвиток. Досвід таких зарубіжних країн, як США, Канада, Швеція та Фінляндія, демонструє, що інтеграція цифрових технологій в освітній процес сприяє розвитку навичок, необхідних для сучасних педагогів. У США здобувачі освіти активно залучені до змішаного навчання, що поєднує теоретичні знання з практичними навичками, в Канаді – використовують спеціалізовані платформи для фізичного виховання, а в Північній Європі – мобільні додатки, що мотивують до фізичної активності. Подальші дослідження можуть бути присвячені аналізу впливу різних форматів навчальних матеріалів та інтеграції практичних занять у дистанційне навчання, що у свою чергу дозволить забезпечити якість фізичної підготовки здобувачів вищої освіти навіть в умовах обмеженого простору.

Список використаних джерел

1. Алексеев О. Зарубіжний досвід професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до диференціації та індивідуалізації фізичного виховання здобувачів освіти. *Молодь і ринок*. 2022. №3-4(201-202). С. 138-145.
2. Грибна Г., Пилипчук П., Опанчук Д. Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до професійної діяльності. *Вісник національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. 2024. №25(181). С. 25(181).
3. Кондрацька Г. Д., Федорищак Р. Л. Педагогічні умови формування сучасного вчителя фізичної культури: диференційований підхід у підготовці. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2022. №2(51). С. 66-70.
4. Королянчук А. В., Мосейчук Ю. Ю. Сучасні погляди щодо організації освітнього процесу для фахівців фізичної культури та спорту. *Вісник Прикарпатського національного університету*. 2023. №40. С. 43-46.
5. Котенджи Л. В., Дека І. П., Бойченко С. В. Модернізація процесу підготовки викладачів фізичного виховання у вищих навчальних закладах України: стандарти, інноваційні моделі. *Академічні візії*. 2023. № 17. С. 1-9.
6. Мосейчук Ю., Цибанюк О. Європейський досвід підготовки вчителя фізичної культури до індивідуальної роботи з учнями. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*. 2022. № 6(151). С. 102-105.
7. Момот О., Новік С., Свєртнєв О., Шостак Є. Підготовка майбутнього вчителя фізичного виховання до навчання школярів основам самооборони. *Витоки педагогічної майстерності*. 2022. №30. С. 128-135.
8. Полулященко Ю. Професійна підготовка майбутніх вчителів фізичної культури, як важливої складової патріотичного виховання. *International Journal of Innovative Technologies in Social Science*. 2020. № 6(27). С. 1-7.
9. Проніков О. Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до педагогічного процесу безперервної дії. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. 2024. № 26(182). С. 31-35.

10. Скрипка І. М. Міжнародний досвід підготовки фахівців фізичної культури та спорту до викладання в школах (аналіз навчальних планів). *Олімпійський та паралімпійський спорт*. 2023. № 2. С. 31-34.
11. Ткаченко С. В., Ткаченко С. С. Фахова підготовка вчителів фізичної культури до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти. *Підготовка фахівців у системі професійної освіти*. 2020. №11(167). С. 161-165.
12. Турчак А., Маркова О. Педагогічна майстерність вчителя фізичної культури у позакласній фізкультурно-оздоровчій та спортивно-масовій роботі. *Педагогічні науки*. 2019. №183. С. 38-42.
13. Хома Т. В. Формування педагогічної майстерності в майбутніх учителів фізичної культури. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школі*. 2021. №75(3). С. 123-127.
14. Шукатка О. В. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до організації фізкультурно-оздоровчого середовища закладу загальної середньої освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 70(4). С. 223-226.
15. Ярчук Г., Ганчева К. Особливості підготовки вчителя фізичної культури в умовах інклюзивної освіти. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*. 2021. №56. С. 250-262.
16. Li G., Liu J. Improving physical education through innovative multimedia learning platform and data-driven instruction. *Soft Computing*. 2023. URL: <https://doi.org/10.1007/s00500-023-09436-7> (date of access: 14.10.2024).
17. Xing Z., Qi Y. Development of creativity in physical education teachers using interactive technologies: involvement and collaboration. *Education and Information Technologies*. 2022. URL: <https://doi.org/10.1007/s10639-022-11422-9> (date of access: 14.08.2024).
18. Physical Education Teacher in Middle Schools: Requirements and Academic Profile / Z. Németh et al. *International Journal of Instruction*. 2024. Vol. 17, no. 3. P. 371–382. URL: <https://doi.org/10.29333/iji.2024.17320a> (date of access: 14.08.2024).